

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **O. O., zastúpeného JUDr. I. Šafrankom** proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Prešove**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009-663/2408-4/SP-KC zo dňa 30. júna 2009, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 1 S 52/2009-28 zo dňa 8. septembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 1 S 52/2009-28 zo dňa 8. septembra 2009 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 31. augusta 2009 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009-663/2408-4/SP-KC zo dňa 30. júna 2009, ktorým žalovaný zrušil rozhodnutie žalobcu č. SÚ ÚR 24/2009/25 zo dňa 8. apríla 2009, ktorým žalobca podľa § 39 a § 39b písm. e) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) rozhodol o využívaní územia, identifikovaného v predmetnom rozhodnutí, na ťažbu lomového kameňa – andezitu.

Pri skúmaní podmienok konania sa krajský súd zaoberal otázkou spôsobilosti žalobcu byť účastníkom konania podľa § 250 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), pričom dospel k záveru, že žalobca v správnom konaní nemal postavenie účastníka správneho konania, ale rozhodoval ako stavebný úrad, teda ako správny orgán, a ako taký nemôže byť oprávnenou osobou na podanie žaloby podľa druhej hlavy priatej časti O.s.p. Z uvedeného dôvodu krajský súd napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil.

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že krajský súd nesprávne posúdil spôsobilosť žalobcu byť účastníkom konania. Práva a povinnosti orgánov územného plánovania – stavebných úradov – sú vymedzené stavebným zákonom a súvisiacimi predpismi. Žalobcu z tohto konania nemožno vylúčiť. O. má zákonom o obecnom zriadení určené kompetencie a má postavenie účastníka konania i podľa § 28 banského zákona. Zastavením konania krajský súd bráni O. v jej zákonom určených právach a povinnostiach pri ochrane obecných záujmov. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Na pokyn krajského súdu sa k podanému odvolaniu vyjadril žalovaný, pričom sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu a žiadal, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie potvrdil. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 34 ods. 1 stavebného zákona, z ktorého nepochybne vyplýva, že v konaní, ktoré O. sama uskutočnila, nemala postavenie účastníka konania, ale postavenie správneho orgánu.

Žalovaný sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že podľa § 28 banského zákona má žalobca postavenie účastníka konania a v tejto súvislosti zdôraznil, že prejednávaná vec patrí do vecnej príslušnosti banského úradu. Je to práve banský zákon, ktorý komplexne rieši práva a povinnosti všetkých účastníkov, teda aj vlastníkov pozemku, O. a vlastníka nerastu (štátu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

V tomto konaní je spornou otázkou, či žalobca je oprávnenou osobou na podanie žaloby podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, keď predmetom súdneho preskúmania má byť rozhodnutie žalovaného ako druhostupňového správneho orgánu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalobcu ako prvostupňového správneho orgánu. Z rozhodnutia žalobcu č. SÚ ÚR 24/2009/25 zo dňa 8. apríla 2009 o využívaní územia na ťažobné práce je nepochybné, že žalobca toto rozhodnutie vydal ako stavebný úrad príslušný podľa § 33 ods. 1 a § 117 stavebného zákona.

Z § 34 ods. 1 stavebného zákona vyplýva, že O. je účastníkom územného konania, len ak nie je v územnom konaní stavebným úradom.

V konaní, ktoré má byť na základe podanej žaloby predmetom súdneho prieskumu, vystupuje žalobca ako správny orgán, ktorý v prvom stupni rozhodol o návrhu navrhovateľa (L. SV, s.r.o.) na vydanie územného rozhodnutia o využívaní územia na ťažobné práce na pozemkoch parc. č. 493/1, 492 a 494 v katastrálnom území O.. V územnom konaní teda žalobca rozhodoval o právach a povinnostiach iných subjektov, pričom svoju právomoc a príslušnosť na rozhodovanie odvodil z ustanovení stavebného zákona.

Ak žalobca (O.) vydal v územnom konaní rozhodnutie z pozície konajúceho správneho orgánu (stavebný úrad), teda z pozície subjektu verejnej správy s rozhodovacou právomocou, ktorý je v autoritatívnom postavení vo vzťahu k účastníkom konania, o právach a povinnostiach ktorých sa v konaní rozhoduje, nemôže sa zároveň v tom istom konaní domáhať postavenia účastníka konania. Účastníkmi správneho konania (v prejednávacom prípade územného konania) sú subjekty, o právach a povinnostiach ktorých sa v správnom konaní rozhoduje, resp. tí, ktorým toto postavenie priznáva záväzná právna norma. Na druhej strane, subjektom, ktorý o týchto právach a povinnostiach rozhoduje, je správny orgán. V prejednávacom prípade bol v postavení správneho orgánu rozhodujúceho v prvom stupni územného konania žalobca, a preto nemohol byť zároveň v tom istom konaní aj účastníkom tohto konania.

Súdny prieskum rozhodnutí vydaných správnymi orgánmi v administratívno-právnych vzťahoch je právnym inštitútom, ktorý umožňuje účastníkom správneho konania domáhať sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu konajúceho správneho orgánu na nezávislom a nestrannom súde. Jedná sa teda o právny inštitút, ktorý je v istom zmysle protiváhou administratívneho konania, v ktorom na rozdiel od konania pred súdom konajúci správny orgán (ako spravujúci subjekt) a účastník konania (ako spravovaný subjekt) nie sú v rovnoprávnom postavení, pričom správny orgán je tým subjektom verejnoprávneho vzťahu, ktorému zákon v ním upravených a predvídaných vzťahoch priznáva autoritatívnu rozhodovaciu právomoc. Subjekt, o ktorého právach a povinnostiach sa v správnom konaní rozhoduje (účastník správneho konania), vstupuje do konania pred súdom podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ako subjekt aktívne legitimovaný na podanie žaloby, na základe ktorej súd ako nezávislý orgán, ktorý nie je subjektom pôvodného verejnoprávneho vzťahu, preskúma zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu. Správny orgán ako subjekt pôvodného verejnoprávneho vzťahu, v ktorom mal postavenie subjektu s rozhodovacou právomocou, má v rámci súdneho prieskumného konania postavenie pasívne legitimovaného subjektu. V prípade dvojinstančného správneho konania je pasívne legitimovaným subjektom v konaní pred súdom ten správny orgán, ktorý rozhodoval v poslednom stupni. Súdny prieskum správneho rozhodnutia sa však neobmedzuje len na konanie pred správnym orgánom druhého stupňa,

ale posudzuje zákonnosť správneho konania ako celku; zákonite je teda predmetom súdneho prieskumu aj postup a rozhodovanie prvostupňového správneho orgánu.

V konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku má v zmysle ustanovenia § 250 ods. 2 O.s.p. aktívnu legitimáciu domáhať sa preskúmania zákonnosti odvolacieho orgánu fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

V prejednávacom prípade podal žalobu správny orgán, ktorý v správnom konaní rozhodoval v prvom stupni. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, žalobca nebol účastníkom správneho konania, ani sa s ním ako s účastníkom konať nemalo, a preto v zmysle § 250 ods. 2 O.s.p. nemôže byť aktívne legitimovaný na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia žalovaného. Žalobca nie je osobou, ktorá ako účastník správneho konania mohla byť postupom a rozhodnutím správneho orgánu ukrátená na svojich právach, ale práve naopak, v správnom konaní žalobca vystupoval ako orgán, ktorý rozhodoval o právach iného subjektu.

Z uvedeného vyplýva, že žalobca je neoprávnenou osobou na podanie žaloby a preto krajský súd rozhodol správne, keď v zmysle ustanovenia § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 1 S 52/2009-28 zo dňa 8. septembra 2009 postupom podľa § 219 ods.1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešný žalobca nemá a žalovanému správne orgánu sa vo všeobecnosti nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Na záver je ešte potrebné podotknúť, že pre posúdenie správnosti rozhodnutia krajského súdu bolo v tomto konaní irelevantné, či žalobca bol príslušným orgánom na rozhodovanie v územnom konaní, ktoré malo byť na základe podanej žaloby predmetom súdneho preskúmania, tak ako to podotkol žalovaný vo svojom vyjadrení. Samotná skutočnosť, že žalobca atrahoval zo zákona svoju právomoc meritórne rozhodnúť (ako stavebný úrad) o návrhu navrhovateľa (L. SV, s.r.o.) na vydanie územného rozhodnutia, vylučuje žalobcu z pozície účastníka tohto správneho

konania a následne aj z možnej pozície žalobcu ako aktívne legitimovaného subjektu na podanie žaloby v správnom súdnictve.

P o u ě e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 23. júna 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Nikoleta Adamovičová